FAQ relating to maintenance and welfare of Parents and Senior Citizen Act-2007

ପିତାମାତା ଓ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନିୟମ-୨୦୦୭

୧. ପିତାମାତା ଓ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନିୟମ-୨୦୦୭ ର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଗୁଡିକ କଣ ?

ଉତ୍ତର- ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପିତାମାତା ତଥା ପରିବାରର ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଭିତିରେ ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଆଇନତଃ ବାଧ୍ୟ କରାଇବା ପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥାଏ । ପିତାମାତା, ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟରେ ଭରଣପୋଷଣ ଦାବୀ ଜନିତ ମାମଲାର ସମୟାବଦ୍ଧ ସମାଧାନ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରାଯାଇପାରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଶୁଣାଣିର କୌଣସି ସ୍ତରରେ ବି ଆଇନଜୀବିଙ୍କୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ବାରଣ କରାଯାଏ ।

୨୦୦୭ ମସିହା ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ମଧ୍ୟ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କର ଧନ, ଜୀବନର ସୁରକ୍ଷା, ଉତ୍ତମ ଚିକିତ୍ସା ସେବା, ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଜରାଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

୨. ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା କଣ ? ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କିପରି ବଳବତ୍ତର ହୋଇପାରେ ?

ଉତ୍ତର -ଏହି ଅଧିନିୟମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ ବ୍ୟତୀତ ଭାରତର ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ଏପରିକି ଏହାର ଧାରା ୧ (୨) ବଳରେ ଭାରତ ବାହାରେ ରହୁଥିବା ନାଗରିକ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାରିକ ରାଜପତ୍ରର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଧାରା ୧(୩) ର ତାରିଖ ଅନୁସାରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରଦେଶରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

୩. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅର୍ନ୍ତଗତ ସନ୍ତାନ/ସନ୍ତାନଗଣ କହିଲେ ଆମେ କଣ ବୁଝିବା ?

ଉତ୍ତର- ସାବାଳକ ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା, ନାତି, ନାତୁଣୀ ସମସ୍ତେ ଏହାର ଅର୍ନ୍ତଭୁକ୍ତ ।

୪. ଅଧିନିୟମ ଭରଣପୋଷଣ କହିଲେ କେଉଁ ସବୁ ଦିଗକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ ?

ଉତ୍ତର- ଭରଣପୋଷଣ କହିଲେ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ବାସଗୃହ ଓ ଚିକିତ୍ସା ସେବା, ଦେଖାଶୁଣା ଇତ୍ୟାଦି ବୁଝାଏ ।

୫. ଅଧିନିୟମ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ କହିଲେ କେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ?

ଉତ୍ତର- ଷାଠିଏ ବର୍ଷ , ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ବୟସରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଭାରତୀୟ ନାଗରିକଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ।

୬. ଅଧିନିୟମର ଧାରା ଅନୁସାରେ ଭରଣପୋଷଣ ଦାବୀ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର- ସ୍ୱୟଂ ଭରଣପୋଷଣ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଥିବା ସଂପତି ଦ୍ୱାରା ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ପିତାମାତା, ଜେଜେବାପା, ଜେଜେ ମାଆ, ସନ୍ତାନବିହୀନ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ପରି ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକମାନେ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏଥିପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ।

୭. ଦାବିଦାରଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କେହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ କି ?

ଉତ୍ତର- ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ନିମ୍ନମତେ କରାଯାଇପାରେ-

(କ) ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ପିତା, ମାତା, କିମ୍ବା

(ଖ) ଯଦି ସେ ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସଂଗଠନ କିମ୍ବା

(ଗ) ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିଜ ତରଫରୁ ସଜ୍ଞାନ କୁ ନେବେ

୮. ଶୁଣାଣି ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ଦାବିକାରଙ୍କୁ ନିର୍ବାହ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦେଇ ପାରିବେ କି ?

ଉତ୍ତର- ଶୁଣାଣି ସ୍ଥଗିତ ଥିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କଲେ ସଂପର୍କୀୟ କିମ୍ବା ସନ୍ତାନକୁ ଅନ୍ତରୀଣ ପୋଷଣ ପାଇଁ ମାସିକ ଭତ୍ତା ସ୍ଥିର କରିପାରିବେ ଓ ଏହା ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ, ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

୯ ଭରଣପୋଷଣ ଦାବି ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନର ମୀମାଂସା ପାଇଁ ଏକ ସମୟ ସୀମା ଅଛି କି ?

ଉତ୍ତର- ଅଧିନିୟମର ଧାରା (୫)ର ଉପଧାରା (୪) ଅନୁସାରେ ଭରଣପୋଷଣ ଓ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମାସିକ ଭତା ହୋଇଥିବା ଆବେଦନର ବିଚାର ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିବା ଆବେଦନ ବିଚାର

ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ତାରିଖ ଠାରୁ ନିବେଦନ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ଜରୁରୀ । ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ସମୟ ଅବଧିକୁ ସର୍ବାଧିକ ୩୦ ଦିନ ଜଣାଇ ପାରିବେ ଓ ଏପରି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ପରିସ୍ଥିତିର କାରଣ ଲିଖିତ ଭାବେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ।

୧୦. ରାଜ୍ୟମାନେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ସମୟ-ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି କି ?

ଉତ୍ତର- ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବାର ଛଅମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପଖଣ୍ଡରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ର ଖୋଲିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୧. ଭରଣପୋଷଣ ଆଦେଶର ପ୍ରଭାବ କଣ ?

ଉତ୍ତର- ଏହି ଅଧିନିୟମ ବଳରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଭରଣପୋଷଣ ଆଦେଶ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି ସଂହିତା, ୧୯୭୩ ର ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ ବଳରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ ଓ ଏହାର ଆଦେଶ ସେହି ବିଧି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

୧୨. ଏହି ଅଧିନିୟମ ବଳରେ ଆବେଦନମୂଳକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଠାରେ କିଏ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ?

ଉତ୍ତର- ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ପିତା ମାତା ଯିଏ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ନେଇ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିବେ, ଆଦେଶ ପ୍ରକାଶ ତାରିଖର ଷାଠିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନମୂଳକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ।

୧୩. ଆବେଦନମୂଳକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବେଦନ ବିଚାର ସମୟ ସୀମା ଥାଏ କି ?

ଉତ୍ତର- ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନମୂଳକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଖରେ ଆଦେଶ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଜଣାଇବାକୁ ପ୍ରଯନ୍ନ କରିବେ ।

୧୪. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଭରଣପୋଷଣ ଆଦେଶର ପାଳନ ନ କଲେ କି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ରହିଛି କି ?

ଉତ୍ତର- ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଆଦେଶ ଫୌଜଦାରୀ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତା ଧାରା-୧୨୫ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ ଭରଣପୋଷଣ ଆଦେଶ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ । ଏହା ଏକ ମାସ କାରାଦଣ୍ଡ ଦେଇପାରେ ଓ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅର୍ଥରାଶି ଆଦାୟ ପାଇଁ ସମୟସୀମା ଓ ତାର ଉଲଂଘନ ହେଲେ ଜୋରିମାନା ସହିତ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ ।

୧୫. ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ରଦ୍ଦ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ?

ଉତ୍ତର- ଏହି ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ତାଙ୍କର ସଂପତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀତ୍ୱ ରଦ୍ଦ କରିପାରିବେ । ଯଦି ଉତ୍ତମ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଆଶାରଖି ସଂପତି କୁ ସେ ସନ୍ତାନ/ସଂପର୍କୀୟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିଥିବେ ଓ ପରେ ସେ ସେପରି ସୁବିଧା ପାଇ ନଥିବେ ପିତାମାତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନ କ୍ରମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତରଣକୁ ଅସାର ଘୋଷଣା କରି ପାରିବେ ।

୧୭. ପିତାମାତାଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ସନ୍ତାନଙ୍କ ପାଇଁ କି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ/କାରାଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ?

ଉତ୍ତର- ଅବଶ୍ୟ । ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ପିତାମାତା ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନିୟମ ୨୦୦୭ରେ ସନ୍ତାନ ମାନଙ୍କର ଏପରି କୁକାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ତାହା ୩ ମାସ ଜେଲଦଣ୍ଡ ଓ ୫୦୦୦/- ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

୧୭. ଫୌଜଦାରୀ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତା ଧାରା ୧୨୫ ଓ ପିତାମାତା ଓ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନିୟମ ୨୦୦୭ ମଧ୍ୟରେ କଣ ସାଦୃଶ ରହିଛି ?

ଉତ୍ତର- ଯଦି ପିତାମାତା ନିଜେ ନିଜର ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଫୌଜଦାରୀ ଦଣ୍ଡବିଧି ୧୨୫ ଆଧାରରେ ଅଦାଲତଙ୍କ ପାଖରେ କିମ୍ବା ପିତାମାତା ଓ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଭରଣପୋଷଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିନିୟମ୨୦୦୭ ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଠାରେ ଭରଣପୋଷଣ ଦାବି ଜଣାଇ ପାରିବେ । ଉଭୟରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ସମାନ ଅଟେ ।

୧୮. ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଜନ୍ମ ପାଇଁ କେଉଁ ସବୁ ସୁବିଧା ରହିଛି ।

ଉତ୍ତର ଏହି ଅଧିନିୟମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଏ ଯେ-

- ସରକାରୀ କିମ୍ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଥବା ଆଂଶିକ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ପାଉଥିବା ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଶଯ୍ୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ
- ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧାଡିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ
- ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ପୁରାତନ, ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ, ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ
- ବୟସାଧିକ୍ୟ, ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଜନିତ ରୋଗର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗବେଷଣାକୁ ବିସ୍ତୃତ କରାଇବେ

- ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଜରାବସ୍ଥାର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଅଭିଜ୍ଞ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚିକିତ୍ସା ଯୋଗାଇ ଦେବେ ।

୧୯. **ଅଧିନିୟମରେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କର ଧନ ଜୀବନର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କଣ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ?**

ଉତ୍ତର- କେନ୍ଦ୍ରସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ, ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ, ନ୍ୟାୟିକ ସେବାର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନତା ପାଇଁ ସମୟାନୁଭିତିକ ତାଲିମ ଦେବା ଉପରେ ଅଧିନିୟମ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ । ଏଥିସହିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକର ଧନ ଜୀବନର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ତାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୨୦. **ଏହି ଅଧିନିୟମ ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ କିପରି ତାଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇପାରେ ?**

ଉତ୍ତର- ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କର ସେବାଯତ୍ନ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଛାଡିଦେଲେ ତିନି ମାସଯାଏଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କାରାଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ୫୦୦୦/- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡ ମିଳିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

୨୧. **ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାର ତଦାରଖ ପାଇଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି କି ?**

ଉତ୍ତର- କେନ୍ଦ୍ରସରକାର ସମୟଭିତିକ ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବେ ଓ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକ ଯଥାଯଥ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇବେ ।